

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна економіка

Освітня програма Економічна кібернетика

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародна економіка
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Мацола С.М.
Контактний телефон викладача	+38(095)716 72 49
E-mail викладача	solomiia.matsola@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=98&id_cou=2641
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>«Міжнародна економіка» є нормативною дисципліною і засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям ґрунтовні знання щодо особливостей функціонування міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку; зрозуміти особливості взаємодії національних економік в структурі світового господарства, середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; особливості основних процесів розвитку сучасного світового господарства: інтернаціоналізації, економічної глобалізації та формування інтеграційних угруповань; форм і методів міжнародних економічних відносин і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності, практики здійснення міжнародної діяльності та проходження даних процесів в Україні. Даний курс спирається на вивчення політичної економії і мікроекономіки, макроекономіки, історії економічних вчень та інших дисциплін. Важливість курсу визначається сучасними умовами розвитку світового господарства в цілому та інтеграцією України як самостійної держави в світове господарство. Основна увага приділяється сучасними тенденціями розвитку світового господарства, конкретним формам міжнародних економічних відносин, розвитку міжнародного економічного співробітництва, проблемам міжнародної економічної інтеграції та участі України в цих процесах.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни є сформувати систему теоретичних знань, вмінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин та основного інструментарію міжнародної економічної діяльності, процесів розвитку світового господарства та їх вплив на розвиток національних економік, регіональних об'єднань країн світу, а також набуття навичок аналізу зовнішньоекономічної політики України у процесі її інтеграції в сучасні світогосподарські структури.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Результати навчання:</p> <p>5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>Компетентності:</p>	

ПК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
практичні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	051 Економіка	другий	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Міжнародна економічна система. Еволюція міжнародної економіки як науки та її значення. Міжнародна економічна система: сутність та структура. Суть міжнародних економічних відносин, їх форми, суб'єкти та рівні. Класифікації країн в міжнародній економіці. Етапи становлення світового ринку та світового господарства. Міжнародний поділ праці: сутність, форми та фактори.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,2,3,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	4 бали	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 2. Міжнародна торгівля. Теорії міжнародної торгівлі. Сутність міжнародної торгівлі, її динаміка та структура. Поняття зовнішньої, міжнародної та світової торгівлі. Система показників розвитку міжнародної торгівлі. Види, форми та методи міжнародної торгівлі. Міжнародні комерційні правила «ІНКОТЕРМС»</p>	Лекція, практичне заняття	[1,2,3,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 3. Міжнародна торговельна політика. Система регулювання МТ: рівні та засоби.</p>	Лекція, практичне заняття	[3,4,5,7]	Опрацювати лекційний матеріал,	5 балів	До наступного заняття за розкладом

<p>Зовнішньоторговельна політика держави та її види. Методи державного регулювання зовнішньої торгівлі. Митно-тарифне регулювання МТ. Нетарифні методи регулювання (кількісні, приховані, фінансові). Міжнародні організації, що регулюють МТ: світова організація торгівлі (СОТ), конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД).</p>			<p>підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі</p>		
<p>Тема 4. Міжнародна економічна інтеграція. Сутність міжнародної економічної інтеграції (МЕІ), фактори її розвитку. Об'єктивні передумови розвитку МЕІ, цілі і наслідки. Етапи розвитку МЕІ: зона вільної торгівлі; митний союз; спільний ринок; економічний союз. Особливість європейських та світових інтеграційних процесів. ЗВТ Україна-ЄС.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[5,6,9,11]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми</p>	<p>4 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 5. Міжнародний рух капіталу. Теоретичні основи міжнародного руху капіталу. Форми міжнародного руху капіталу: Суть інвестицій. Причини експорту та імпорту іноземних інвестицій. міжнародні підприємства з іноземними інвестиціями. Форми підприємств з іноземними інвестиціями. Відділення. Дочірня компанія. Асоційована компанія.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[5,6,7]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>4 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 6. Світова валютна система. Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність і елементи. Поняття валюти і її види. Валютний курс, його види. Еволюція світової валютної системи. Перехід від золотого стандарту до вільного курсу. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи. Європейська валютна система.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[4,6,8]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>4 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 7. Міжнародна</p>	<p>Лекція,</p>	<p>[3,5,11]</p>	<p>Опрацюва</p>	<p>4 бали</p>	<p>До</p>

<p>міграція робочої сили. Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили і етапи розвитку. Масштаби, форми і основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Види міжнародної міграції. Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації ("золотих комірців") і проблема «відпливу умів». Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції.</p>	<p>практичне заняття</p>		<p>ти лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>наступного заняття за розкладом</p>
--	--------------------------	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>100 балів – 50 балів протягом семестру та 50 балів за залік</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Студент виконує індивідуальну презентаційну роботу, яка є допуском до складання заліку. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за відповіді та тестування під час аудиторних занять (30 балів); – оцінка за індивідуальну (презентаційну) роботу (10 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).

7. Політика курсу

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Рекомендована література

1. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : практикум : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Ю.В. Огерчук, О.Ю. Григор'єв, А.О. Босак. – 3-є вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2016. – 583 с.
2. Босак А.О. Міжнародна економіка : теоретичні та прикладні аспекти : навч. посібник / А.О. Босак, О.Ю. Григор'єв, Л.І. Чернобай, О.С. Скибінський. – Львів : Міські інформаційні системи, 2015. – 245 с.
3. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навч. посібник / А.О. Босак, О.Ю. Григор'єв, Ю.В. Малиновський, В.П. Далик. – Львів: СТ «Міські інформаційні системи», 2017. – 365 с.
4. Патица Н.І. Міжнародні економічні відносини / Н. І. Патица, О.В. Мартинюк, Д.Г. Кучеренко: Навч. посіб. - Київ: ЦУЛ, 2014. - 560 с.
5. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С.В. Владимиров – К.: Центр учбової літератури, 2013. — 256 с.
6. Міжнародна економіка : навчальний посібник / За ред. С.В. Фомішин ; Авт. кн. А.П. Румянцев, О.М. Дудченко, О.Є. Лугінін, Л.О. Бетехтіна, др. – Львів : Новий Світ2000, 2012 . – 445 с.
7. Міжнародна економіка : навчальний посібник для вузів / Г.Е. Гронтковська, О.І.Ряба, А.М. Венцурик, О.І. Красновська . – Київ : ЦУЛ, 2014 . – 382 с
8. Міжнародна економіка : підручник для вузів / В.В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, В.К. Лебедева, інш. ; За ред. А.О. Задоя, В.М. Тарасевич . – Київ : ЦУЛ, 2012 . – 414 с.
9. Войтко С.В., Гавриш О.А., Згуровський О.М., Нараєвський С.В. Економіка зарубіжних країн. - Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. — 400 с.
10. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / Ю. Г. Козак, М. А. Заєць, Н. В. Притула та інші. – Одеса: «ТОВ.ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
11. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / За ред. І. М. Посохова, П. Г. Перерви, О. Д. Матросова, В. Г. Дюжева, В. О. Матросової. – Харків : НТУ «ХП», 2016. – 450 с
12. Міжнародні економічні відносини: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напрямку підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» / В.В. Дергачова, О. М. Згуровський, І.М. Манаєнко; КПП ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 80 с.

Викладач

Мацола С.М.